

Granskningsrapport

LJUSDALS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN	
2015 -10- 15	
Dnr <i>ks 13/15</i>	Förbet.

Margareta Larsson
Dennis Hedberg
Helena Steffansson
Carlson

Oktober 2015

Granskning av delårsrapport 2015-08-31

Ljusdals kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	6
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	6
3.4	God ekonomisk hushållning	7
3.4.1	Finansiella mål	7
3.4.2	Mål för verksamheten	8

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2015-01-01 – 2015-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2015.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 10,4 mnkr (12,7 mnkr), vilket är 2,3 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 6,7 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas. Dock pekar styrelsen på ett antal faktorer som kan resultera i att prognosen inte uppnås.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- *Vi bedömer att delårsrapporten inte fullt ut uppfyller rapporteringskraven enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22, Delårsrapport. När det gäller huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås saknas en samlad bedömning. Vidare har ingen sammanställd redovisning upprättats. Därtill tillämpas ej komponentredovisning för anläggningstillgångar anskaffade före 2014.*
- *Vi bedömer att delårsrapporten, med undantag av avvikelserna mot rekommendation nr 22, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.*
- *Vi kan, utifrån lämnade resultatprognos, inte bedöma om det finansiella soliditetsmålet kommer att uppnås. Prognos lämnas ej för balansräkningen.*
- *Utifrån lämnad målredogörelse för verksamhetens mål kan vi inte göra en bedömning om det finns förutsättningar för att målen för verksamheten kommer att uppnås.*

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2015-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari till augusti. Resultatet för perioden uppgår till 10,4 mnkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning, noter och redovisningsprinciper. Någon sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten och inte heller redovisas helägda bolagens prognoser för helåret för samtliga av kommunens bolag/koncerner.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22 *Delårsrapport*, ska en sammanställd redovisning upprättas om ett av följande villkor är uppfyllda:

- De kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter, vilket omfattar såväl verksamhetsintäkter som skatteintäkter och statsbidrag, uppgår till minst 30 procent.
- De kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens balansomslutning.

De kommunala koncernföretagen i Ljusdals kommun har en balansomslutning överstigande 30 %, dvs det andra villkoret.

Förvaltningsberättelsen innehåller i övrigt en beskrivning av Ljusdals kommuns vision och styrmodell, kortfattad omvärldsanalys och befolkningsutveckling. God ekonomisk hushållning och redogörelse för måluppfyllelse både avseende finansiella mål samt fullmäktiges måluppfyllelse för perioden redovisas.

Händelser av väsentlig betydelse och upplysning om kommunens *förväntade utveckling avseende ekonomi* och verksamhet beskrivs i viss omfattning i förvaltningsberättelsen. Styrelsen betonar i den ekonomiska översikten att det finns ett antal osäkerhetsfaktorer, såsom pensionskostnaderna, nämndernas prognoser samt regresskrav gentemot Samkraft AB som har en påverkan på årets prognostiserad resultat.

Investeringsverksamhet beskrivs kortfattat i den ekonomiska översikten. Dessutom finns tabell över årets genomförda investeringar per nämnd. För större investeringar finns redovisat utfall för perioden samt ackumulerat utfall för det totala projektet.

Helårsprognos för den löpande verksamheten redovisas i driftredovisningen med jämförelse mot föregående år och budget för perioden. Helårsprognos per nämnd redovisas separat.

Nämndernas uppföljning av verksamheten för perioden sker i separata avsnitt med driftredovisning per verksamhet och kommentarer till ekonomiskt utfall och prognos.

En samlad redovisning av periodens utfall av fullmäktige fastställda mål, lämnas för de mål där utfall finns. I anslutning till redovisningen lämnas en samlad bedömning av utfallet för periodens mål för god ekonomisk hushållning. För mål ur ett finansiellt perspektiv gör styrelsen bedömningen att prognosen är osäker. För mål ur ett verksamhetsperspektiv lämnas ingen prognos.

Balanskravsprognos lämnas för helåret 2015.

Upplysningar om hur den kommunala koncernen definierats/avgränsats lämnas inte i förvaltningsberättelsen. I förvaltningsberättelsen lämnas i övrigt ingen information om kommunens samlade verksamhet. För Ljusdalshemskoncernen, Ljusdals Energiföretag koncernen och stiftelsen Närljus lämnas uppgift för periodens resultatutfall och årets resultatprognos.

Balansräkning och resultaträkning är uppställda i enlighet med KRL 5 kapitlet 1 2 § §. Dessa jämförs med föregående års räkenskapsårs utgång samt motsvarande period föregående år. För resultaträkningen görs även jämförelse med budget och prognos.

Redovisningsprinciper lämnas i förkortad form i jämförelse med årsbokslutet.

Från och med år 2014 finns ett specifikt krav på komponentindelning av materiella anläggningstillgångar där det förligger delkomponenter med olika livslängder, enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation, nr 11.4, *Materiella anläggningstillgångar*. Vid nyinvestering i Ljusdals kommun görs uppdelning i komponenter. Dock har inga åtgärder har vidtagits för befintliga anläggningstillgångar anskaffade före 2014. Styrelsen gör ingen bedömning av vilka effekter en övergång till komponentavskrivning för befintliga anläggningstillgångar skulle kunna innebära för kommunens resultat och ställning.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, *med reservation för det som beskrivs i ovan*, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och vi har ej funnit att väsentliga poster har periodiserats felaktigt.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, 6,7 mnkr, vilket är i nivå med budgeterat utfall.

- Verksamhetens nettokostnad avviker med ca -30 mnkr mot budget
- Återbetalning av AFA-medel med 9,8 mnkr
- Finansnettot ligger i prognosen 11,5 mnkr bättre än budgeterat, framförallt beroende på större utdelning från AB Ljusdalshem än budgeterat

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2015, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

<i>Resultaträkning, tkr</i>	<i>Utfall delår 2015</i>	<i>Utfall delår 2014</i>	<i>Prognos 2015</i>	<i>Avvikelse mot budget</i>
Verksamhetens intäkter	175 138	167 085	274 769	9 769
Verksamhetens kostnader	-852 273	-820 126	-1 309 856	-16 304
Avskrivningar	-27 182	-27 213	-41 019	-1 256
Verksamhetens nettokostnader	-704 317	-680 254	-1 076 106	-7 791
Skatteintäkter	493 290	479 070	740 316	-2 660
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	216 113	209 141	324 176	-1 600
Finansiella intäkter	6 565	5 805	20 055	11 555
Finansiella kostnader	-1 212	-1 027	-1 750	750
Årets resultat	10 439	12 735	6 691	254

Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till 4,3 mnkr enligt prognosen för helåret.

Årets prognostiserade resultat innehåller en osäkerhet avseende åtagandet gentemot Samkraft AB. Kommunens dotterbolag Ljusdals Energi AB äger andelar Samkraft AB. Kreditgivare till Samkraft AB är Kommuninvest som ställer som villkor för utlåning, att kommunen ska ställa borgen för lånet. Under året har ett lån från Kommuninvest förfallit till betalning som inte Samkraft AB kunnat återbetala. Ljusdals kommun har, tillsammans med övriga borgenärer, betalt det förfallna lånet, genom infriande av borgen. Ljusdals infriande uppgår till 8,1 mnkr. Infriandet har inte påverkat utfallet i resultaträkningen utan har klassificerats som fordran i delårsutfallet.

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall augusti 2015	Budget 2015	Prognos helår	Budget avvikelser
Kommunfullmäktige	0,8	1,9	1,5	0,4
Revisionen	0,8	1,0	1,0	0,0
Kommunstyrelse, ledningskontor	36,0	57,0	54,4	2,6
Kommunstyrelse, samhällsutvärdering	69,0	117,4	112,0	5,4
Utbildningsnämnd	275,4	415,3	416,3	-1,0
Omsorgsnämnd	331,6	450,0	482,1	-32,1
Valnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0
Myndighetsnämnd	0,2	0,9	0,9	0,0
Överförmyndarnämnd	0,8	0,3	0,3	0,0
Summa nämnderna	714,6	1 043,8	1 068,5	-24,7

Prognosen för nämnderna är sammantaget ett underskott med 24,7 mnkr. Underskottet är helt hänförligt till omsorgsnämnden som har en avvikelse mot budget med 32,1 mnkr. Förklaring som ges är ökande kostnader för placering av barn/unga och missbrukare samt personlig assistens som inte ersätts av försäkringskassan. Dessutom har beviljade timmar inom hemtjänsten ökat kraftigt i jämförelse med föregående år.

I omsorgsnämndens kommentar till delårsutfallet och helårsprognosen poängteras att det pågår ett gediget arbete med besparingar som bidrar till att dämpa den prognostiserade avvikelse mot budget för helåret. En del i arbetet är att minska antalet placeringar inom IFO samt att se över rutinerna för försörjningsstödet. Motsvarande genomför Stöd och omsorg åtgärder för att minska antalet insatser med dubbelbemanning. Inom äldreomsorgen har genomförts en sänkning av personaltätheten.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2015:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2015	Utfall	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Att soliditeteten förbättras med en procentenhet.	2014 1231; 68 % (-0,5 %) 2015 0831 67 % (+3,0 %) Parantesen avser soliditet inklusive hela pensionsåtagandet.	Osäkert om målet uppfylls för helåret.

Vi delar kommunstyrelsens samlade bedömning att det finansiella målet är svårt att bedöma om det kommer att kunna uppnås då det föreligger flera osäkerhetsfaktorer och att det krävs att nämndernas prognos verkligen hålls.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar att vi, utifrån styrelsens redogörelse av resultat och balansräkning, inte kan uttala oss, om måluppfyllelsen avseende finansiella mål, är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2015.

Styrelsen lämnar ingen prognos avseende balansräkning.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har i budget 2015-2017 fastställt övergripande målområden för Ljusdals kommun.

Målen har sin utgångspunkt i LjUS, Ljusdals kommuns utvecklingsstrategi för de kommande sex åren. LjUS skall konkretisera visionen med mål och indikatorer. LjUS är styrande för fullmäktiges mål, som antas i den ekonomiska långtidsplanen, ELP, samt i den årliga budgeten.

Åtta målområden har fastställts. För samtliga finns ett konkret mål, samt två eller flera indikatorer (delmål) och mått. Målområdena är:

- Arbetstillfällen
- Bildning och utbildning
- Infrastruktur och kommunikation
- Boende
- Kultur och fritid
- Offentlig service
- Aktivt miljöarbete samt Natur och livsmiljö
- Mångfald

Vi konstaterar att samtliga mål som fullmäktige fastställt redogörs för i delårsrapporten. Redovisningen görs utifrån utfall för delåret. För nio av måtten lämnas ingen uppgift om utfall. Det framgår dock att mätning planeras, för dessa, i november 2015. För två av måtten finns inget känt nuläge. Nuläge skall för dessa två fastställas under 2015, vilket kommer utgöra underlag för bedömning av måluppfyllelse år 2016.

Styrelsen lämnar ingen prognos om helårsutfallet för verksamhetsmålen, och poängterar att aktuella nyckeltal saknas för en del mål.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar att vi, utifrån styrelsens målredogörelse, inte kan uttala oss, om måluppfyllelsen avseende verksamheten, är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2015. Utfall saknas för flera mått i delårsutfallet och ingen prognos av helårsutfall lämnas.

Vår bedömning är att Ljusdals kommuns delårsrapport inte uppfyller samtliga krav på innehåll, som anges i Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22, *Delårsrapport*. Det saknas, utifrån ett verksamhetsperspektiv, en samlad bedömning huruvida målen för god ekonomisk hushållning utifrån kommer att kunna uppnås.

2015-10-15

Margaretha Larsson
Uppdragsledare

Dennis Hedberg
Projektledare

